**Parallelsessie Informatie en Ontmoeting, 20 mei 2021**
**Veerboten**
Samenvattend verslag

## Aanwezigen

| | |
|---|---|
| Voorzitter: | mevrouw A. Mager |
| Raadsgriffie: | de heer B. Wijnsouw |
| Fracties: | Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie - VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Fractie van Maaren |
| Portefeuillehouder: | de heer J. van der Geest |
| Ambtelijk: | de heer P. Beerlage |
| Gast: | de heren R. Schouten (IPR Normag), J. Hania, S. Bouwmeester en E. Wolters |
| Notulen: | notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig |

## Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Zij licht het programma voor deze sessie toe.

## Veerboten

*Aanleiding voor de sessie is de aanbesteding van elektrische veerponten. De resultaten van onderzoek worden gepresenteerd en er wordt een concept-raadsvoorstel naar aanleiding hiervan getoetst.*

Wethouder Van der Geest leidt de bespreking in en verwijst naar de besloten bespreking in januari. In de afgelopen tijd is met de drie oevergemeenten gesproken over de toekomst van de veerdienst. Men is tot een mooi voorstel gekomen.

De heer Beerlage geeft een presentatie (beschikbaar op iBabs). Hij verwijst naar de besloten bijeenkomst op 14 januari inzake de aanbesteding. In de krant zijn ook al enkele berichten verschenen naar aanleiding van een persbericht. Holland Shipyards is de winnaar van de aanbesteding.

De heer Wientjes merkt op dat er gegund is onder voorwaarden.

De heer Beerlage bevestigt dat gegund is onder voorbehoud van financiering. Daarover wordt een presentatie gegeven door de heer Schouten.

De heer Schouten vervolgt de presentatie en schetst de opdracht en de tijdlijn vanaf 2010 met de businesscase voor de samenwerking tussen de drie gemeenten. In de periode 2018-2021 mislukte de eerste aanbesteding, is een nieuwe procedure gestart en businesscase opgesteld en nu is een tweede aanbesteding aan de orde.
Een aantal bevindingen wordt toegelicht: de meerwaarde van Riveer en een verschil per lijn en per gemeente, vervolgens de ontwikkeling van een businesscase met een hogere investering. De risico's zijn in beeld gebracht. Subsidiemogelijkheden zijn bekeken, alternatieven zijn verkend en juridische afspraken zijn besproken.
Elektrisch varen biedt jaarlijks een voordeel. Er moet een goede balans zijn in commitment van de gemeenten. Solidariteit is belangrijk. Drie opties zijn verkend: Gorinchem financiert, aanpassen samenwerkingsafspraken, mede-financieren.
De gemeente Altena financiert mee en er worden afspraken gemaakt met Hardinxveld-Giessendam en Altena over een frictiekostenregeling, een bijpassende invloed bij Altena en Hardinxveld-Giessendam en afspraken over de wijze van kostenallocatie.

De uitwerking van de adviespunten wordt toegelicht. Deze adviespunten zijn nadrukkelijk besproken met de andere gemeenten.

De voorzitter bedankt voor de presentatie en geeft gelegenheid voor het stellen van vragen.

De heer Wientjes zegt veel vragen te hebben over het rapport. Er staan overigens wel goede dingen in het rapport. Hij vraagt hoe de consultants zijn ingehuurd, wat de kosten waren en wat hun expertise en opdracht was. Met betrekking tot de aanbesteding zegt hij dat die mislukt is en dat gegund is onder voorbehoud. Kan de andere kandidaat nog in beroep gaan? Met betrekking tot de businesscase vraagt hij zich af op welke businesscase dit rapport is gebaseerd. Hij mist een aantal zaken zoals het aantal passagiers, de rente, tarieven, is er rekening gehouden met de elektrische fiets en met meer thuis werken. Is er ook gekeken naar een andere wijze van financiering? Hij noemt ook de maatschappelijk belang rekensom en de verdeling tussen de gemeenten die om toelichting vragen. Hij stelt voor nog een extra I&O te beleggen.

De heer Schouten reageert op een aantal vragen.
De aanbesteding van IPM Normag; er zijn meerdere bureaus aangeschreven en IPM Normag is na gesprekken met de ambtelijke werkgroep als beste eruit gekozen. De aanbesteding van de schepen is nog steeds rechtsgeldig; geen van de partijen is in bezwaar of beroep gegaan.

De heer Wientjes vraagt naar de kosten van de consultant.

De heer Schouten antwoordt dat dit € 39.000 bedraagt. De businesscase van 2021 is als basis gebruikt; hierin is de gunning onder voorbehoud verwerkt. In het rapport is ook aandacht besteed aan ontwikkelingen en onzekerheden; dat is ook in beeld gebracht. Met betrekking tot passagiersaantallen zegt hij dat naar de aantallen van de laatste vijf jaar is gekeken. Met betrekking tot de rente zegt hij dat dit is besproken met de medewerkers van de gemeente. De uiteindelijke rente die de gemeente betaalt; een rentestijging zal niet direct leiden tot een verhoging van de exploitatielasten. Bepaalde autonome ontwikkelingen kunnen op dit moment niet doorgerekend worden in de exploitatie; die zouden overigens ook invloed hebben op het varen op diesel. De verschillende onderzochte constructies voor de organisatie en financiering: een extremere variant zou het op afstand zetten kunnen zijn en dat vergt meer tijd dan beschikbaar. Mogelijke alternatieven zijn meegegeven door de gemeenten en die zijn onderzocht. Het oprichten van een CV of een soortgelijke constructie is geen oplossing om aanbestedingsproof dit voor elkaar te krijgen. Hij licht dit nader toe. Het maatschappelijk belang: de verhouding in de exploitatie is anders dan in de investering. Dit is historisch gegroeid.

De heer Wientjes merkt op dat de inschatting van de gemeente zelf het maatschappelijk belang bepaalt. Hij is benieuwd hoe hiermee omgegaan is.

De heer Schouten zegt dat hij niet het maatschappelijk belang heeft bepaald. Geconstateerd is dat er een maatschappelijk meerwaarde is en dat de waardering door de gemeenten verschillend is. De verhoudingen zoals die er nu zijn, zijn eerlijk tussen de gemeenten.

De heer Beerlage verwijst naar een eerder onderzoek naar de maatschappelijke meerwaarde wat de basis is geweest voor de plannen.

De heer Van Willigen merkt op dat de meerwaarde erkend wordt door de Provincie maar dat subsidieverzoeken afgewezen worden. Hoe kan dat? Drie gemeenten zijn aangehaakt; waarom is WestBetuwe niet meegenomen?

De heer Beerlage licht toe dat de provincies Noord Brabant en Zuid Holland zijn benaderd met subsidieverzoeken. Men onderkent wel het belang van de veerdiensten, maar er zijn geen passende subsidieregelingen beschikbaar.

Desgevraagd licht hij toe dat de gemeente zich zal inzetten voor de rol van de veerdienst tijdens de verbouwing van de Merwedebrug.
Met de gemeente WestBetuwe zijn vaste afspraken over de veerdienst; dit betreft alleen de zomerperiode en het gaat om kleine aantallen en dus een kleine financiële bijdrage. Omdat dit zo beperkt is, is dit niet opgenomen in de stukken.

Mevrouw Molengraaf vraagt of er nog onderzocht wordt of er andere subsidiemogelijkheden zijn.

De heer Beerlage zegt nog steeds met Zuid Holland in overleg te zijn over subsidies voor aanpassing van de steigers en voor een innovatieve laadarm die gerealiseerd zal worden op de steiger in Gorinchem om de schepen te laden. De gemeente Altena probeert in Noord Brabant nog iets te bereiken.

Mevrouw Hamann vraagt of gekeken is naar mogelijkheden van Europese subsidies vanwege de innovatie.

De heer Beerlage bevestigt dit. Hiervoor zijn ook subsidiehunters benaderd en er is uitgebreid naar gekeken maar zonder resultaat. Europese subsidies zijn over het algemeen studie subsidies.

Mevrouw Van Oversteeg merkt op dat niemand iets zegt over de financiële bijdrage van de gemeente Altena die toch bijzonder mooi is. Naar aanleiding van de samenwerking en frictiekostenregeling vraagt zij in hoeverre die regeling ook bedoeld is om een drempel op te werpen tegen uittreding.

De heer Schouten bevestigt dat deze regeling mede hiervoor is bedoeld.

Vervolgens wordt het concept raadsvoorstel toegelicht door de heer Beerlage, waarna er gelegenheid is om hierover vragen te stellen.

De heer Oostrum geeft een compliment voor het voorstel; het overleg tussen de drie gemeenten heeft tot een goed resultaat geleid. Een compliment ook voor Altena. Hij vraagt naar de verdeling van de zeggenschap.

Wethouder Van der Geest licht toe dat niet bestuurd wordt op basis van percentages maar in goed overleg en op basis van gezamenlijk belang.

De heer Wientjes merkt op dat hij het concept raadsvoorstel aangepast zou willen zien en daarvoor heeft hij meer informatie nodig. Hij wil dit graag bespreken met de wethouder. Bij meent dat de businesscase nu openbaar kan zijn.

De heer Beerlage merkt op dat de stukken nog niet openbaar zijn. Dat kan pas als de aanbesteding volledig is afgerond en dat is pas als het geld beschikbaar is gesteld. Hij verwacht dat dit op 1 juli zal zijn.

Mevrouw Hamann geeft complimenten dat de voorstellen er zoveel beter uitzien dan een aantal jaren geleden. De dienstregeling is nu haalbaar en andere gemeenten nemen ook deel. Een koppeling tussen boten en oplaadplaatsen vindt nu ook plaats. Zij wil net als de heer Wientjes ook meer informatie en wil nog schriftelijke vragen stellen.

Mevrouw Molengraaf verwijst naar het laatste overzicht in de presentatie waar gesteld wordt dat Gorinchem jaarlijks € 9.000 meer moet bijdragen en vraagt op dit punt een toelichting.

Toegelicht wordt dat er € 9.000 betaald moet worden ten opzichte van de situatie in 2017 toen voor de exploitatie nog € 300.000 subsidie werd ontvangen. De subsidie is nu

weggevallen en door elektrisch varen is de exploitatie zodanig dat het extra benodigde bedrag slechts € 9.000 is.

De voorzitter sluit de bespreking af.

Wethouder Van der Geest zegt dat hij met de griffie zal overleggen over termijnen voor het stellen van schriftelijke vragen voor de B&A op 3 juni en de raadsvergadering op 24 juni.

**Sluiting**

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.